

Strategie udržitelného rozvoje pro město Železná Ruda 2020-2030

10. října 2020

Obsah

1. Úvod	5
2. Vymezení území	5
2.1. Poloha.....	5
2.2. Nejvýznamnější charakteristika z pohledu polohy území	6
3. Demografie, domy a byty.....	7
3.1. Vývoj počtu obyvatel v Železné Rudě.....	7
3.2. Domy a byty.....	8
4. Ekonomika a trh práce.....	11
4.1. Ekonomika	11
4.2. Nezaměstnanost a trh práce	11
5. Infrastruktura a dopravní obslužnost	12
5.1. Infrastruktura	12
5.1.1. Technická infrastruktura.....	12
5.1.2. Dopravní infrastruktura	13
5.1.2.1. Silniční síť.....	13
5.1.2.2. Železniční síť	13
5.1.2.3. Významné dálkové cyklistické trasy	13
5.2. Dopravní obslužnost.....	14
5.2.1. Plán dopravní obslužnosti Plzeňského kraje na léta 2012-2016	14
5.2.2. Vlaková doprava	14
5.2.3. Autobusová doprava	15
6. Občanská vybavenost.....	16
6.1. Služby.....	16
6.2. Školství.....	16
6.3. Zdravotnická a sociální zařízení.....	16
6.4. Sportoviště a zařízení pro volný čas	16
7. Kultura a památky	18
7.1. Kulturní zařízení a tradiční slavnosti.....	18
7.2. Památky.....	18
8. Životní prostředí	19
9. Cestovní ruch.....	21

9.1.	Návštěvnost.....	21
9.2.	Informační systém pro návštěvníky	23
9.3.	Sjezdové lyžařské areály	23
9.4.	Běžecké tratě a skitouringové trasy	23
9.5.	Turistika	24
9.6.	Cyklistika.....	25
9.7.	Regionální značka „ŠUMAVA originální produkt“	25
10.	SWOT analýza	26
11.	STEP analýza	31
12.	Mise a vize města Železná Ruda	32
13.	Priority	34
14.	Popis priorit, strategických cílů a opatření.....	35
14.1.	Priorita 1 Diverzifikovaná místní ekonomika.....	35
14.1.1.	Strategické cíle pro prioritu 1	35
14.2.	Priorita 2 Dostupnost a infrastruktura.....	35
14.2.1.	Strategické cíle pro prioritu 2	36
14.3.	Priorita 3 Udržitelný a rozvíjející se cestovní ruch.....	36
14.3.1.	Strategické cíle pro prioritu 3	36
14.4.	Priorita 4 Stabilizace a kvalitní život obyvatel Železnorudska	37
14.4.1.	Strategické cíle pro prioritu 4	37
14.5.	Priorita 5 Partnerství pro rozvoj regionu.....	37
14.5.1.	Strategické cíle pro prioritu 5	38
15.	Stanovení opatření ke strategickým cílům	39
16.	Zásobník projektů.....	47
17.	Doporučení pro implementaci	47
18.	Doporučení	58
	Použité zkratky	49
	Informační zdroje	50

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet obyvatel Železné Rudy v letech 2006 až 2018 (údaje vždy k 31. 12. daného roku).....	7
Tabulka 2 Domovní fond 2011	8
Tabulka 3 Bytový fond 2011	9
Tabulka 4 Celkový počet budov ve sledovaném území k 31. 5. 2018.....	9
Tabulka 5 Celkový počet bytových a nebytových jednotek ve sledovaném území k 31. 5. 2018.....	9
Tabulka 6 Počet rekreačních bytů k 31. 5. 2018	10
Tabulka 7 Vývoj počtu ekonomických subjektů v Železné Rudě.....	11
Tabulka 8 Vývoj míry nezaměstnanosti v Železné Rudě (vždy k 31.12.)	11
Tabulka 9 Přehled technické infrastruktury.....	12
Tabulka 10 Kroužky a kluby	17
Tabulka 11 Počty pobytových dní.....	22
Tabulka 12 návštěvnost Informačního a turistického centra v Železné Rudě	22
Tabulka 13 Kapacita hromadných ubytovacích zařízení v Železné Rudě 2012-2019	22
Tabulka 14 Přehled opatření pro jednotlivé strategické cíle (SC)	39

1. ÚVOD

Tato strategie udržitelného rozvoje zpracovaná pro období 2020-2030 nahrazuje Aktualizovanou strategii udržitelného rozvoje pro Železnorudsko na období 2012-2020.

Strategie formuluje společnou strategickou rozvojovou vizi dalšího směřování města jako celku, která na základě názorové shody všech subjektů podílejících se na přípravě, zpracování a schválení strategického plánu, vyjadřuje obecnou reálnou představu budoucího vývoje města. Jeho hlavním smyslem je vytvořit nástroj pro organizaci a zajištění trvale udržitelného rozvoje města a sledování jednotlivých zájmů tak, aby město fungovalo jako logický celek.

A) ANALYTICKÁ ČÁST

2. VYMEZENÍ ÚZEMÍ

2.1. POLOHA

Oblast Železnorudska se nachází v západních Čechách, v SO *ORP Klatovy*. Z hlediska administrativně-správní hierarchie spadá *do Plzeňského kraje*. V Politice územního rozvoje ČR (2008) je řešené území součástí Specifické oblasti Šumava (SOB 1).

Do správního obvodu Železné Rudy patří sídelní jednotky:

- Alžbětín
- Debrník U Železné Rudy
- Hojsova Stráž
- Pancíř
- Špičák
- Železná Ruda

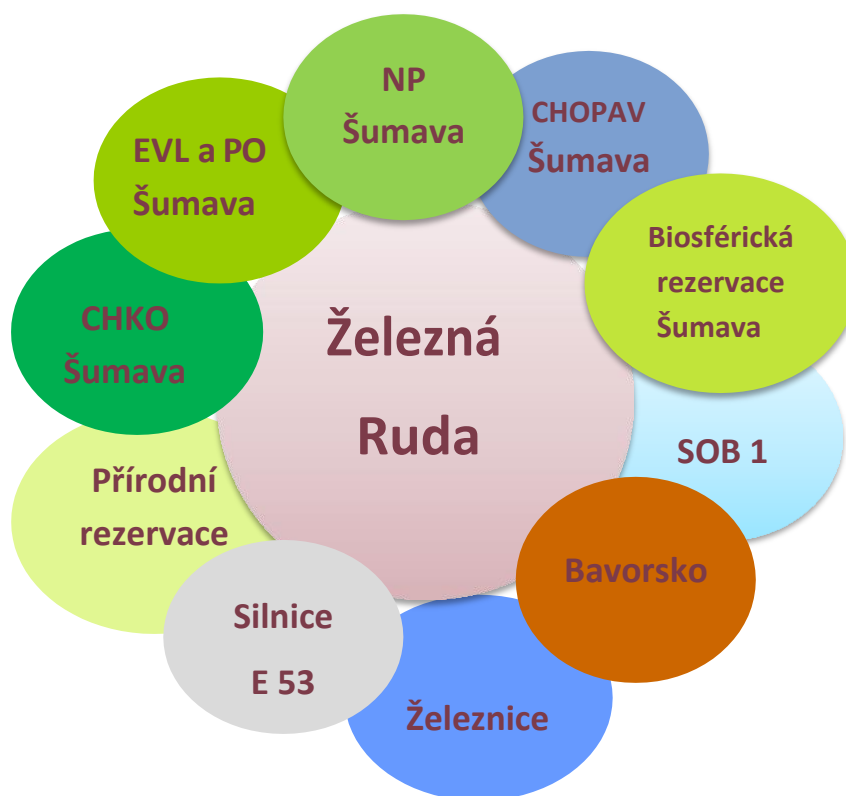
Rozloha správního obvodu:	7 982 ha
Z toho výměra v NP:	1 370 ha (17 % z výměry)
Les (LPF, ostatní lesní pozemky)	81 % území
Zemědělská půda:	12 % území

Zájmové území leží na jižním okraji ORP Klatovy a Plzeňského kraje. Jeho nevýhodná periferní poloha nabývá na významu se zvyšujícím se řádem administrativně-správního celku, to znamená v rámci VÚSC Plzeňský kraj, dále pak v rámci ČR. Jeho jihozápadní hranice je zároveň státní hranicí mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo, resp. mezi Čechami a Bavorskem.

Pro dopravní propojení zájmového území je důležitá silnice I. tř. č. 27 (Plzeň – Klatovy – Železná Ruda). Dále pak navazující silnice II. tř. č. 190 (Železná Ruda – Nýrsko – Všeruby). Pro zájmové území má velký význam železniční trať: Klatovy – Železná Ruda.

2.2. NEJVÝZNAMNĚJŠÍ CHARAKTERISTIKA Z POHLEDU POLOHY ÚZEMÍ

Schéma 1 Charakteristiky polohy Železnorudska.

3. DEMOGRAFIE, DOMY A BYTY

3.1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL V ŽELEZNÉ RUDĚ

Počet obyvatel Železnorudska trvale mírně klesá.

V oblasti žije vysoké procento ekonomicky aktivních obyvatel.

Na Želenorudsku žije vysoké procento cizinců.

V letech 1991 – 2001 stoupl počet obyvatel na Železnorudsku o více než 20 %, následovalo mírné stoupání počtu do roku 2007.

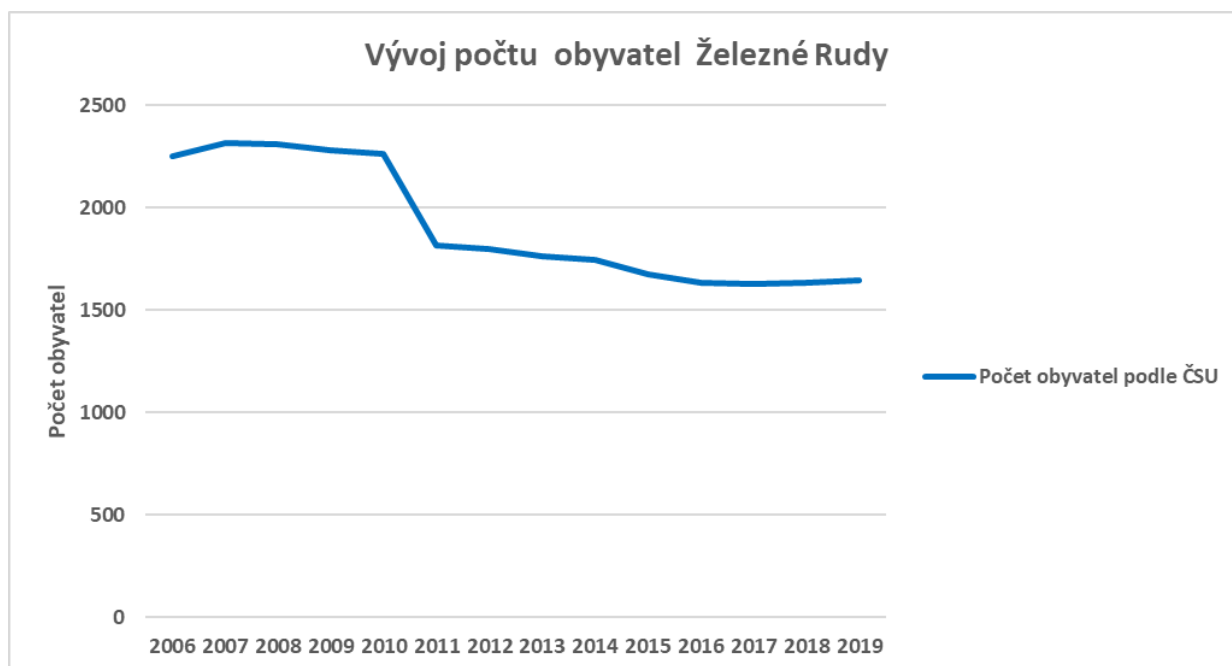
Od roku 2008 začíná počet obyvatel v Železné Rudě klesat, v několika posledních letech stav zůstává zhruba stejný, viz tab. 1 a graf 1.

Tabulka 1 Počet obyvatel Železné Rudy v letech 2006 až 2019 (údaje vždy k 31. 12. daného roku)

ROK	POČET OBYVATEL	rozdíl	ROK	POČET OBYVATEL	rozdíl
2006	2249		2013	1765	-33
2007	2318	+69	2014	1745	-20
2008	2310	-8	2015	1674	-71
2009	2279	-31	2016	1636	-38
2010	2264	-15	2017	1630	-6
2011	1817	-447	2018	1631	+1
2012	1798	-19	2019	1643	+12

Zdroj: ČSÚ

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel Železné Rudy v letech 2006 až 2019

3.2. DOMY A BYTY

Základní údaje o domech a bytech lze najít na stránkách Českého statistického úřadu, ze SLDB v roce 2011, viz tab. 2 a 3.

Tabulka 2 Domovní fond 2011

		Celkem	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatní budovy
Domy celkem		520	409	76	35
Domy obydlené		330	248	59	23
Z toho podle období výstavby nebo rekonstrukce domu	1919 a dříve	17	12	3	2
	1920-1970	105	86	15	4
	1971-1980	31	27	3	1
	1981-1990	61	36	24	1
	1991-2000	50	38	3	9
	2001-2011	44	32	8	4

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 3 Bytový fond 2018

		Celkem	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatní budovy
Obydlené byty celkem		694	293	374	27
Z toho	1	24	6	17	1
s počtem	2	93	26	66	1
obytných	3	109	42	62	5
místností	4	205	68	130	7
	5 a více	131	106	22	3

Zdroj: ČSÚ

Dle údajů MěÚ bylo za posledních 10 let developery postaveno cca 500 bytů, které povětšinou slouží k rekreaci (díky příliš vysoké ceně, než aby si je koupili místní lidé).

K 31. 5. 2018 je na Železnorudsku celkem 938 bytových jednotek, z toho je cca 678 rekreačních bytů a 260 bytů pro trvalé bydlení (viz. tab. 5 a 6). Počet rekreačních bytů je pravděpodobně ještě vyšší, protože v budovách stávajících bytových domů, kde převládají trvale žijící obyvatelé, je v současné době koupena řada bytů na rekreační účely – odhadem 100. Chaty a chalupy mající více majitelů mohou být uvnitř rozděleny na více bytových jednotek.

Na Železnorudsku je celkem 973 budov s č.p. nebo č.e. a 411 budov bez č.p./č.e., viz tab. 4.

Tabulka 4 Celkový počet budov ve sledovaném území k 31. 5. 2018

budova s č.p.	budova s č.e.	budova bez čísla	kat. území
24	1	8	Alžbětín
4	0	12	Debrník
122	99	82	Hojsova Stráž
5	0	11	Pancíř
203	105	87	Špičák
424	68	166	Železná Ruda
787	273	366	Celkem

Zdroj: MěÚ Železná Ruda

Tabulka 5 Celkový počet bytových a nebytových jednotek ve sledovaném území k 31. 5. 2018.

Počet BJ.	Nebyt. Prostor	Vlastníci na LV	kat. území
13	5	79	Alžbětín
0	0	40	Debrník
81	16	655	Hojsova Stráž
0	0	97	Pancíř

403	58	1720	Špičák
547	85	2000	Železná Ruda
938	160	4591	Celkem

Zdroj: MěÚ Železná Ruda

LV - list vlastnictví, BJ – bytová jednotka

Tabulka 6 Počet rekreačních bytů k 31. 5. 2018

Č.P.	POČET B.J.	KÚ
4	79	Špičák
193	32	Špičák
100	16	Špičák
93	34	HS
185	15	HS
94	17	HS
155	22	Špičák
77	74	Špičák
74	34	Špičák
84	8	Špičák
171	9	Špičák
174	12	Špičák
154	46	Špičák
161	12	Špičák
66	4	Špičák
93	63	Špičák
217	27	Špičák
193	28	Špičák
210	27	Špičák
Družstvo pro správu rekreačních objektů Šumava	cca 43	Špičák
65	43	ŽR
35	11	ŽR
141	15	ŽR
42	31	ŽR
řadovky Jan. více č.p.	16	ŽR
425	16	ŽR
190	18	ŽR
429	8	ŽR
24	18	ŽR
-	678	Celkem

Zdroj: MěÚ Železná Ruda; BJ – bytová jednotka, KÚ – katastrální území

4. EKONOMIKA A TRH PRÁCE

4.1. EKONOMIKA

Počet ekonomických subjektů působících na území Železnorudska od roku 2010 klesá, stejně jako počet obyvatel.

Mezi hlavní zdroje příjmu obyvatel Železnorudska patří práce ve službách (hlavně v cestovním ruchu) a práce v lesnictví a zemědělství.

V poslední době do oblasti přicházejí dva významní investoři – Casino Admiral (potenciál cca 60 pracovních míst) a Trigema (potenciál cca 30 pracovních míst). Současným největším zaměstnavatelem v oblasti je Město Železná Ruda a jím zřízené organizace, které celkově zaměstnávají cca 50 lidí.

Tabulka 7 Vývoj počtu ekonomických subjektů v Železné Rudě

rok	2014	2015	2016	2017	2018
Počet ekonomických subjektů	787	772	751	748	745

Zdroj: ČSÚ

4.2. NEZAMĚSTNANOST A TRH PRÁCE

Míra nezaměstnanosti na okrese Klatovy byla na konci roku 2018 – 1,25 %, což představuje zlepšení oproti roku 2017, kdy míra nezaměstnanosti byla 1,47 %. Míra nezaměstnanosti na okrese Klatovy v posledních pěti letech značně klesá.

Na konci roku 2018 bylo na okrese Klatovy celkem 4 305 nezaměstnaných a pouze 378 volných pracovních míst, na jedno volné místo tedy připadalo cca 11 uchazečů.

Tabulka 8 Vývoj míry nezaměstnanosti v Železné Rudě (vždy k 31.12.)

rok	2014	2015	2016	2017	2018
Míra nezaměstnanosti	4,47	3,19	1,68	1,47	1,25

Zdroj: ČSÚ

5. INFRASTRUKTURA A DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST

5.1. INFRASTRUKTURA

5.1.1. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Stav a vybavenost území technickou infrastrukturou zásadním způsobem podmiňují jeho ekonomický rozvoj a kvalitu životních podmínek. V posledních 10 letech se stav technické infrastruktury zlepšil v mnoha ohledech, např. rekonstrukce čističky, kanalizace, nová parkoviště. Přesto ještě není stav infrastruktury ideální zejména, co se týče vybavenosti dopravní infrastruktury a celkového vzhledu města. Středem města zatím prochází silnice I/27; obchvat je plánován.

Tabulka 9 Přehled technické infrastruktury

	Pitná voda	Kanalizace, čistička	Odpady	Elektrina	Zemní plyn
Železná Ruda	Dokončena rekonstrukce úpravny vody v ŽR – 2015 a prodloužení vodovodu až do Alžbětína. Zdroje: prameniště Belveder a Samoty, spodní voda a Sklářský potok.	Čistička po rekonstrukci, kapacita je dostačující. Oddělená kanalizační síť.	Sběrný dvůr v ŽR, Nádoby na separovaný odpad – svoz zajištěn dodavatelsky.	Dostačující. MVE: Hojsova Stráž-Hamry, Železná Ruda-Řezná	Pátevní řad VTL Hojs. Stráž – Brčálník-Špičák - Železná Ruda – Alžbětín. Dostačující. NTL – rozvedení v ŽR, na Špičáku a H. Stráži , v Alžbětíně není.
Špičák	Nemá vodovod.				
Hojsova Stráž	Kvalitní voda z vrtu rozváděná vodovodem.	Čistička po rekonstrukci, celá obec je odkanalizovaná.			
Alžbětín	Prodloužení vodovodu ze Železné Rudy-2015	Nemá čističku, je připojen na čističku v ŽR.			

5.1.2. DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

5.1.2.1. SILNIČNÍ SÍŤ

Silnice I/27 – Železná Ruda, státní hranice – Klatovy – Plzeň – Kralovice – Most

Železná Ruda, jihovýchodní obchvat s tunelem (veřejně prospěšná stavba ze schváleného ÚP VÚC)

– V rámci ÚP Železná Ruda a územně plánovacího podkladu „Koncepte rozvoje Železnorudska, aktualizace“ (AVE architekt, a.s. Plzeň, 2010) je předložen **variantní návrh** možného obchvatu Železná Ruda.

Varianta jihovýchodního obchvatu: vedení koridoru jednoznačně upřednostňuje dálkový význam silnice I/27 jako mezinárodního dálkového tahu Plzeň – Deggendorf – München (E53). Minimálně reaguje na současnou dopravní situaci, rozhodující přepravní nároky a rozvojový potenciál Železnorudska, které vyžadují zásadní a komplexní řešení celé dopravní sítě. Kromě toho se koridor silnice I/27 ve variantě jihovýchodní přimyká blíže k hranici NP Šumava.

Varianta severozápadního obchvatu: upřednostňuje využití silnice pro zpřístupnění prostoru Železnorudska v hlavním rozvojovém směru Špičák – Hojsova Stráž mimo centrální část Železná Ruda s návazností na přeshraniční spojení a plánovaný obchvat Bayerisch Eisenstein. Variantní návrh lze hodnotit jako umírněnější řešení, respektující přírodní a krajinné hodnoty dotčeného území a rozvojový potenciál Železnorudska prioritně pro cestovní ruch, turistiku a rekreaci.

Dále je v ZUR navržena přestavba křižovatky s II/190 Gerlova Huť.

Silnice II/190 v úseku (Nýrsko –) Hojsova Stráž – Špičácké sedlo

5.1.2.2. ŽELEZNIČNÍ SÍŤ

Na železničních tratích mimo hlavní koridory byly navrženy tyto úpravy:

trať č. 183 Klatovy – Železná Ruda (- Bayerisch Eisenstein) bude ve výhledu elektrizována.

5.1.2.3. VÝZNAMNÉ DÁLKOVÉ CYKLISTICKÉ TRASY

Evropská dálková cyklotrasa Eurovelo 13

Cyklotrasa v délce 9 000 km vede od Barentsova moře k Černému moři. Na území ČR prochází 4 kraji – Karlovarským, Plzeňským, Jihočeským a Jihomoravským a dvěma národními parky (NP Šumava a NP Podyjí). Plzeňským krajem vede úsek dlouhý 126 km. Trasa je tažena po jižní hranici České republiky a vede od Aše přes Cheb, hraniční nádraží v Železná Rudě, Vyšší Brod a Znojmo.

Nadregionální cyklostezka Plzeň – Klatovy – Železná Ruda č. 38 (nově vymezená veřejně prospěšná stavba)

Dotčené obce: Plzeň, Nová Ves, Dobřany, Chlumčany, Dnešice, Soběkury, Merklín, Otěšice, Roupov, Vřeskovice, Červené Poříčí, Dolany, Klatovy, Vrhavec, Běšiny, Velhartice, Hlavňovice, Hartmanice, Čachrov (a jistě i) Železná Ruda

Nadregionální cyklostezka č. 33 – segregace od motorové dopravy

Nadregionální cyklotrasa č. 33 je součástí příhraniční podélné cyklotrasy, vedené od Všerub přes Špičácké Sedlo, Prášíly, Srní, Filipovu Huť, Kvildu na hranice s Jihočeským krajem a dále ve směru Lenora – Dolní Dvořiště, tzv. „šumavská magistrála“.

V rámci této trasy realizovalo město v roce 2013 úsek Špičák – Železná Ruda, financovaný z ROP.

5.2. DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST

Železnorudsko je jediná horská oblast v ČR, kterou prochází mezinárodní železniční trať. Především v zimním, ale i v letním období představuje vhodnou náhradu za individuální automobilovou dopravu, která s sebou přináší řadu negativních jevů (znečišťování životního prostředí, potřeba parkovišť, rizika častých nehod v zimě).

5.2.1. PLÁN DOPRAVNÍ OBSLUŽNOSTI PLZEŇSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2012-2016

Hlavním strategickým dokumentem pro dopravní obslužnosti je Plán dopravní obslužnosti Plzeňského kraje na léta 2012-2016.

5.2.2. VLAKOVÁ DOPRAVA

Zavádění regionální taktové dopravy v Plzeňském kraji bylo zahájeno v prosinci 2003 na trati Plzeň – Klatovy-Železná Ruda. Probíhá 1. etapa, ve které byl zaveden 1-hodinový takt (délka jízdní doby 61 minut) v úseku Plzeň-Klatovy. Od prosince 2004 byl na tomto úseku zaveden 2-hodinový takt osobního vlaku s vloženým 2-hodinovým taktem spěšného vlaku (délka jízdní doby 50 minut) s méně zastávkami.

Vlakové spojení s Bavorskem

Těsná návaznost na vlaky do Bavorska není zajištěna. Železniční trať Landshut - Plattling - Bayerisch Eisenstein je v úseku ze železničního uzlu Plattling provozována motorovými jednotkami řady 650 v hodinovém intervalu s příjezdem do hraniční společné stanice v xx.13 a s odjezdem v xx.44.

Jediná zásadní změna za posledních 30 let je posun ranního spěšného vlaku z Plzně cca o 1 hodinu a výstavba zastávky Železná Ruda centrum. Na nové zastávce mohou zastavovat pouze vlaky délky do 70 m, protože na její výstavbu byly použity pouze omezené finanční prostředky města Železná Ruda. Opravily se také staniční budovy a nástupiště.

Vlakové spojení Plzeň-Klatovy-Železná Ruda

Plzeň-Klatovy

Spoj jede 10x denně s prvním odjezdem z Plzně v 5.25 a posledním v 19.10.

Klatovy-Železná Ruda

Spoj jede 8x denně s prvním odjezdem z Železné Rudy v 5.55 a posledním v 18.21.

V našem zájmovém území má zastávky: ŽR Alžbětín, ŽR Centrum, ŽR město, Špičák, Hojsova Stráž-Brčálník, Hamry-Hojsova Stráž.

Toto vlakové spojení (skivlak) využívají v zimním období lyžaři, v létě pak turisté a cykloturisté.

5.2.3. AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

Přímá spojení ve všední dny:

Železná Ruda – Klatovy 4x denně

Klatovy – Železná Ruda 3x denně

Železná Ruda – Sušice 3x denně

Sušice – Železná Ruda 3x denně

Přes Klatovy nebo Sušici je spojení také do Prahy a dalších měst.

Zelené autobusy

Zelené autobusy provozuje ve spolupráci s regionem Správa NP a CHKO Šumava. Tyto autobusy zajišťují dopravu v letní turistické sezóně a zajišťují i přepravu kol.

Linky jsou v současnosti vedeny na tratích:

- Kvilda – Špičák s napojením na vlakové spoje do Prahy, Plzně, Klatov a Plattlingu, přeprava kol
- Sušice – Srní – Železná Ruda (Špičák) – Kvilda s napojením na vlaky od Strakonice, přeprava kol
- Horská Kvilda – Kvilda – Bučina
- Nová Pec – Jelení vrchy, přeprava kol
- Integrované linky: Sušice – Kvilda, Kvilda-Kaplice pod Boubínem, přeprava kol

Skibusy

Skibusy doplňují zimní nabídku autobusové dopravy na Železnorudsku. Informace o skibusech jsou na webových stránkách a v letáku, který je dostupný na informačním středisku.

6. OBČANSKÁ VYBAVENOST

6.1. SLUŽBY

V souvislosti s turistickým ruchem je v Železné Rudě dostatek restaurací, cukráren a kaváren, je zde nákupní centrum, lékárna, několik opraven aut, jeden specializovaný pneuservis, servis kol a lyží, půjčovny lyží, půjčovna koloběžek, kadeřnictví, kosmetické salóny. Město nemá vlastní čistírnu a prádelnu. Pro starší a nemohoucí občany je zajištěn rozvoz obědů.

6.2. ŠKOLSTVÍ

V Železné Rudě je jedna Základní škola K. Klostermanna, která má I. i II. stupeň a jedna mateřská kola.

6.3. ZDRAVOTNICKÁ A SOCIÁLNÍ ZAŘÍZENÍ

Přímo v Železné Rudě je jeden obvodní lékař, který ošetřuje děti i dospělé, zubař dojíždí ze Sušice v určité dny, veterinář dojíždí 1x týdně. Za ostatními specialisty je třeba dojíždět. Nejbližší nemocnice je v Sušici a Klatovech.

Domy s pečovatelskou službou jsou na území SO ORP Klatovy: v Klatovech (2), ve Švihově, v Měčíně a v Červeném Poříčí.

Zařízení sociální péče na území SO ORP Klatovy jsou koncentrovány v Klatovech (celkem 13), dále v Nýrsku a Mochtíně. Jde o 9 typů těchto zařízení, např. sociální poradny, domy pro seniory, jedno centrum denních služeb, azylové domy, denní stacionář, doma se zvláštním režimem, zařízení pro osoby se zdravotním postižením atd.

6.4. SPORTOVIŠTĚ A ZAŘÍZENÍ PRO VOLNÝ ČAS

Vybaavenost regionu infrastrukturou pro trávení volného času významně zvyšuje jeho turistický potenciál a stává se faktorem, který spolurozhoduje o výběru určité destinace. Význam existence odpovídající infrastruktury pro volný čas se navíc zvyšuje v případě nepříznivého počasí, kdy se nelze (nebo lze jen v omezené míře) věnovat venkovním aktivitám. Infrastruktura tohoto typu stále není vybudována v dostačující kapacitě, nabídka zařízení a aktivit vhodných za nepřízně počasí je nedostatečná a zdaleka nepokryje poptávku, totéž platí i pro infrastrukturu pro děti.

Železná Ruda má městské fotbalové hřiště, multifunkční hřiště u školy s umělým povrchem, běžeckou dráhou a doskočištěm, některé penziony mají tenisové kurty, hřiště pro nohejbal, bowling, která mohou využívat i obyvatelé, nové dětské hřiště, lanové centrum nad nádražím se slalomem pro káry a trampolínami, wellness (masáže, perličkové koupele a menší bazén v hotelu Horizont, wellness a fitness v Penzionu Böhmerwald, aj.).

Obyvatelé mohou samozřejmě využívat i sjezdové areály, běžecké a skitouringové tratě a v létě pak turistické cesty, cyklotrasy a naučné stezky.

Velkým přínosem pro život města jsou spolky a sdružení. K významným patří především dobrovolný hasičský sbor, fotbalový klub, Železnorudský smíšený sbor, Společenské sdružení Hojsova Stráž, Železnorudský klub aj. Tyto spolky pořádají akce podporující společenský život v oblasti. Samostatnou kapitolou jsou pak sportovní kluby, především lyžařské, které mají početnou členskou základnu viz tab. č. 10.

Občanské sdružení Centrum volného času provozuje v budově základní školy volnočasové aktivity pro děti (od 5 let bez rodičů) i dospělé – ochotnický kroužek, keramika, kreativní tvoření apod. Další fungující kroužky a kluby viz tab. níže:

Tabulka 10 Kroužky a kluby

Název kroužku/oddílu	Odhad počtu dětí/členů
Pěvecký kroužek	15
Výtvarný kroužek	14
Folklorní kroužek	14
Zdravotnický kroužek	15
Fotografický kroužek	10
Technická tvořivost	8
Gymnastika	18
Atletika	35
Volejbal	18
Florbal	15
Judo	32
SKI Klub Železná Ruda	39
SK Sokol Špičák	136
TJ Sportovní areál Špičák	102
TJ Tatran Železná Ruda	30

Zdroj: MěÚ Železná Ruda

7. KULTURA A PAMÁTKY

7.1. KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ A TRADIČNÍ SLAVNOSTI

Knihovny: Městská knihovna Železná Ruda cca 9 tis. svazků a Místní knihovna Hojsova Stráž.

Město nemá svoje vlastní zařízení pro konání plesů, koncertů, divadel. K tomuto účelu se využívají prostory některých hotelů např. Chata Ořovský, aula základní školy a kostel. Ve městě funguje divadelní ochotnický spolek. Do kina, popř. do divadla se dojíždí do Klatov a jinam.

Dvě velká kasina jsou navštěvována především německou klientelou.

Tradiční slavnosti:

- Železnorudské slavnosti (červenec/srpen) - bohatý program, jarmark, pouťové atrakce, hudba,

7.2. PAMÁTKY

Díky své bohaté historii se zde vyskytuje řada dokladů zajímavého vývoje celého území. Bohatá historie je využívána při volbě témat např. naučných stezek apod.

Železná Ruda:

- areál kostela Panny Marie Pomocné z Hvězdy, postaven 1729-32 v barokním slohu s půdorysem ve tvaru šesticípé hvězdy, v letech 1995-1998 proběhla rekonstrukce a byl zakoupen hodinový stroj a nový zvon (vše na náklady města)
- socha sv. J. Nepomuckého
- pomník vojenské vzpoury
- kaple sv. Antonína a sv. Barbory 1836-1839, rekonstrukce v 1999
- křížová cesta s kaplí sv. Anny – rekonstrukce 1995
- Muzeum Šumavy (stálá expozice sklářství a hamernictví), Muzeum historických motocyklů, Environmentální centrum
- dům č.p. 54 - Muchovna
- lovecký zámek z roku 1706, dnes slouží jako muzeum
- železný hamr
- soubor pomníků a lit. křížků na hřbitově

Alžbětín:

Historická nádražní budova, která funguje jako společné česko-německé nádraží z roku 1887, v budově je umístěno informační středisko NP Šumava a informační středisko Přírodního parku Bavorský les.

Hojsova Stráž:

- fara a kostel Neposkvrněného početí P. Marie (1824-1826), v kostele se dnes konají hudební a kulturní akce
- Prenet - historická zástavba, kaple sv. Kunhuty z poč. 18 století a královácký dvorec přebudovaný na rekreační středisko
- torzo králováckého pivovaru z roku 1850

8. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Pro oblast Železnorudska je typické čisté ovzduší počasím a zachovalá příroda. Právě zde leží dvě z pěti českých šumavských ledovcových jezer – Černé a Čertovo jezero a další dvě jsou v blízkosti – jezero Laka a Prášilské jezero.

Zájmové území leží na území velkoplošných chráněných území – CHKO Šumava a menší část v oblasti Debrníku v NP Šumava. Toto přináší jak pozitiva – přitažlivost pro turistiku a rekreaci, nástupní místo pro poznávání Národního parku Šumava, čistý vzduch, krásné přírodní prostředí, možnost poznávání přírody, možnosti provozovat některé sportovní činnosti, tak určitou míru specifičnosti správy území ve formě omezení rozvoje oblasti s ohledem na vysoký stupeň ochrany přírody.

V CHKO Šumava jsou vyhlášeny v místech s nejzachovalejší přírodou maloplošná chráněná území, která se vyznačují nejvyšším stupněm ochrany přírody, jde o přírodní rezervace (PR), přírodní památky (PP), národní přírodní rezervace (NPR) a národní přírodní památky (NPP) definované zákonem č. 114/1992 Sb. O Ochráně přírody a krajiny.

Nejbližší maloplošná chráněná území:

- PP Královský hvozd o rozloze: 2 021 ha,
hraniční hřeben se zbytky přirozených lesních porostů a lučních společenstev, členitý terén, výskyt řady chráněných rostlin, tetřev hlušec, rys ostrovid aj.; územím prochází několik turistických stezek,
- NPR Bílá strž o rozloze: 79 ha,
údolí Bílého potoka s vodopádem na úbočí masivu Královského hvozdu, v okolí vodopádu lesní porosty staré 220-240 let, vyskytuje se zde: rys ostrovid, datlík tříprstý, puštík bělavý aj.; značená turistická cesta je vedena severní částí NPR s přístupem k vodopádu,
- NPR Černé a Čertovo jezero o rozloze: 208 ha,
2 ledovcové kary s jezery a suťovými smrčínami a přirozenými klimaxovými smrčínami, v Černém jezeře roste šídlatka jezerní, výskyt tetřeva hlušce; obě jezera jsou oblíbeným turistickým cílem, vedou k nim značené turistické trasy a cyklotrasy,

- PR Svobodova niva o rozloze: 8 ha,
lesnaté údolí květnatých bučin, suťových a roklinových lesů se vzácnými rostlinnými druhy; Svobodova niva je nepřístupná, pouze po jejím severním okraji vede cyklotrasa č. 2100,

- PR Městišské rokly o rozloze: 169 ha,
prameniště a potoční nivy, přirozené porosty jedlí a buků; rezervací je vedena cyklotrasa č. 2053 a na krátkých okrajových úsecích ji protínají 2 turistické cesty,

- PR Brčálnické mokřady o rozloze 49 ha,
dynamicky a samovolně se vyvíjející bylinná i dřevinná společenstva včetně zde žijících živočišných druhů, významné či zvláště chráněné druhy rostlin; prochází zde naučná stezka „Brčálník a okolí“ s 5-ti tabulemi, turistické trasy a cyklotrasa 33,

- Vzdálenější jsou PR Zelenský luh (16 ha) a PR Lakmal (41 ha).

Památné stromy:

alej u hřbitova, Alžbětínská lípa, Brčálnická lípa, Brčálnický buk, Brčálnický jasan, jasany na Brčálníku, jedle a smrky pod Strahovem, jezerní jedle, lípa pod čističkou, lípy na Vyhlídce, stromy pod čističkou, stromy u kostela v Hojsově Stráži, Železnorudský jasan.

9. CESTOVNÍ RUCH

Nejvýznamnější středisko rekreace a cestovního ruchu severozápadní části Šumavy (vč. vazby na Německo, zejm. Bayerisch Eisenstein), představuje uskupení sídel Železná Ruda – Špičák – Pancíř–Hojsova Stráž a doplňkově Hamry.

Prioritou je zachování harmonického vztahu mezi rekreačním využitím krajiny a ochranou cenné přírodní krajiny. Logicky existuje napětí mezi záměry rozvoje zařízení pro CR, rekreací a hledisky ochrany přírody a krajiny mimořádně cenného okolního prostředí.

Železnorudsko je součástí turistického regionu Šumava. Šumava je v posledních letech nejčastěji vyhledávanou turistickou oblastí České republiky a turisté jsou dlouhodobě nejspokojenější právě na Šumavě. Region navštěvují lidé po celý rok, ale je tu výrazná sezónnost, kdy největší zájem o oblast je v zimním a letním období. Cestovní ruch na Železnorudsku představuje významnou ekonomickou aktivitu, která je úzce spjata s existencí velkoplošných chráněných území Šumavy – národního parku a chráněné krajinné oblasti. V posledních letech lze sledovat pozitivní vývoj, který je patrný i v přínosech a kvalitativních změnách v cestovním ruchu – ve zlepšení životního prostředí, v nárůstu investic do veřejné technické a dopravní infrastruktury, v rozvoji institucionálních struktur, v rozmachu přeshraniční spolupráce, ve větším důrazu na regionální akcent (certifikace regionálních produktů a služeb v cestovním ruchu).

Organizace a marketing jakožto systémové opatření sloužící ke zlepšení kvality a dostupnosti nabídky CR Železnorudska stále chybí.

V zájmovém území se nachází bohatá nabídka kulturních, historických a architektonických památek viz **kap. 7**. Důležitou součástí historické tradice regionu jsou také památky dokládající řemeslnou tradici, především sklářství, hutnictví a dřevařství.

9.1. NÁVŠTĚVNOST

Na Železnorudsku lze z dostupných údajů Městského úřadu určit počet pobytových dní, dále se v roce začala 2011 sledovat návštěvnost informačního centra viz. tabulky níže. Předpokládáme, že, tyto údaje jsou zatíženy chybou. Počet návštěvníků bude nepochybně **podstatně vyšší** o jednodenní pobyty a nepřiznaná ubytování, ubytování dětí, studentů apod.

Z údajů o návštěvnosti informačního centra za poslední tři roky (tab. 14) je dobře vidět **sezonnost** turismu v této oblasti. Nejfrekventovanější měsíce jsou srpen, červenec a září a červen a ze zimních měsíců to je únor. Měsíce s nejnižší návštěvností jsou listopad, prosinec, leden a duben.

Tabulka 11 Počty pobytových dní

Rok	Počet pobytových dní
2010	245 691
2011	240 328
2012	219 447
2013	227 025
2014	186 334
2015	217 490
2016	160 297
2017	197 448
2018	227 025

Zdroj: MěÚ Železná Ruda; uvedené počty nezahrnují ubytování studentů a žáků, ubytování ve zdravotních a lázeňských zařízeních a zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům.

Tabulka 12 Návštěvnost Informačního a turistického centra v Železné Rudě

	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	celkem
2017	798	1994	1882	705	2553	3843	8709	7661	2747	2015	276	850	34185
2018	1537	4073	1793	621	5049	1316	9747	10196	5375	2949	1120	2699	46475
2019	3442	4965	3409	2865	3874	5605	10750	10750	4629	4089	1164	2158	59 646

Zdroj MěÚ Železná Ruda

Tabulka 13 Kapacita hromadných ubytovacích zařízení v Železné Rudě 2012-2019

rok	počet zařízení	pokoje	lůžka	Rozdíl v počtu lůžek
2012	69	1050	2915	
2013	65	1022	2866	-49
2014	67	1049	2989	+123
2015	67	1045	2981	-8
2016	68	1082	3068	+87
2017	64	1033	2960	-83
2018	66	1091	3144	+184
2019	67	1067	3091	-53

Zdroj ČSÚ

9.2. INFORMAČNÍ SYSTÉM PRO NÁVŠTĚVNÍKY

Pro informování návštěvníků i občanů jsou využity následující způsoby:

- prostřednictvím internetu (nejvyužívanější), webové stránky města
- v místních infocentrech (Železná Ruda, Alžbětín), v infocentrech okolních obcí a měst (Srní, Modrava, Sušice, Kašperské Hory, Klatovy, Plzeň), v ostatních infocentrech NP Šumava (Kvilda, Březník, Poledník, Borová Lada)
- propagační tiskoviny – zdarma nebo placené, letáčky, mapy apod., Železnorudský zpravodaj (měsíčník města), Doma na Šumavě (pololetník, který vydává RRA Šumava), čtvrtletník Šumava (vydává Správa NP a CHKO Šumava)
- prostřednictvím médií – využíváno spíše při propagaci významných akcí
- terénní informační systém, městský informační systém
- mobilní informační systém
- veletrhy, prezentace zajišťuje RRA Šumava pro celou Šumavu

9.3. SJEZDOVÉ LYŽAŘSKÉ AREÁLY

Železná Ruda je rozsahem možností pro sjezdové lyžování podobná krkonošským lyžařským střediskům. V celé oblasti je 25 km sjezdovek a 29 vleků s kapacitou 15 tis. os./hod. Jsou zde snowparky a veškeré služby spojené s lyžováním, jako např. půjčovny, lyžařské školy, servis. Kromě Lyžařského areálu Pancíř, který vlastní Město Železná Ruda jsou ostatní areály v soukromých rukách. Skiareály mají společný skipas pouze Areály Belvédér-Nádraží a Skiareál Špičák. Doprava během zimy je podpořena provozem skibusu (**viz kap. 5.2.3.**) a využíváno je rovněž vlakové spojení (železniční stanice přímo pod Skiareálem Špičák).

Několik km za hraničním přechodem je moderní lyžařský areál Velký Javor s 9 sjezdovkami v délce celkem 14 km, který je také propojený skibusem.

9.4. BĚŽECKÉ TRATĚ A SKITOURINGOVÉ TRASY

V celé oblasti je asi 100 km běžeckých stop. Informace o běžeckých stopách jsou na www.bilastopa.cz a dále na informačních letáčcích.

Na úpravy běžeckých stop byly čerpány dotace až do roku 2010, nyní udržování tras financují sami obce. Náklady na údržbu tras jsou cca 150 tis. Kč. Může se stát, že v budoucnu budou tyto náklady pro obce neudržitelné a je tedy třeba najít vhodný způsob financování.

V zimě 2011/2012 se otevřelo 7 skitouringových tras v délce téměř 50 km. Je vydán infomační leták, který je k zdarma dispozici v infocentru.

Pouhých 25 km za Železnou Rudou leží běžkařské středisko Bretterschachten se 116 km běžeckých tratí.

9.5. TURISTIKA

Železnorudsko je protkáno sítí značených turistických tras. Je zajištěn dostatek informací o možnostech výletů a vycházkových okruhů v okolí prostřednictvím internetu, tiskovin a také infomačních tabulí v terénu.

Nedořešený problém v území představuje **obnova Dámské, Reindlovy a Lávkové cesty**. Je to součástí předložených návrhů pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu v prostoru Železnorudska s cílem posílení nabídky pro letní rekreaci a turistiku, odkloněnou mimo území Národního parku Šumava. Cesty v oblasti mezi Železnou Rudou a přechodem na turistické stezce Ostrý / Grosser Osser doplňují omezenou síť značených turistických tras a přibližují nové atraktivní cíle pro pěší turistiku.

Historické cesty vyžadují pro veřejné využívání terénní úpravy s doplněním drobné vybavenosti. Tyto zásahy, stejně jako veřejné zpřístupnění těchto cest naráží na riziko narušení evropsky významných lokalit s výskytem tetřeva a datlíka.

S rozvojem rekreace a turistiky vznikla potřeba více provázat trasy se sousedním Bavorskem. V okolí je toto řešeno řadou přechodových míst pro pěší:

- Fleky / Hofberg; pěší, cyklistický, lyžařský
- Svatá Kateřina / Rittsteig; automobilový, pěší, cyklistický
- Zadní Chalupy / Helmhof; pěší, cyklistický, lyžařský
- Ostrý / Grosser Osser; pěší
- Železná Ruda / Bayerisch Eisenstein; automobilový, železniční, pěší, cyklistický
- Debrník / Ferdinandstahl; pěší, cyklistický, lyžařský
- Prášíly / Gsenget; pěší, cyklistický, lyžařský
- Poledník / Hirschbachschwelle; pěší
- Sedmiskalí / Siebesteinkopf; pěší
- Bučina / Finsterau; pěší, cyklistický, lyžařský.

V rámci projektu Tierischwild vybudovány 3 naučné stezky, které byly oficiálně otevřeny na jaře 2012:

- Sklářská stezka – 17 infostojanů, 37 km
- Utajená obrana železné opony – 1. městský okruh – v rámci něhož je veřejnosti zpřístupněných šest bunkrů z 50 let, 2. Debrnický okruh, který končí na celnici v Alžbětíně, je veden kolem bunkrů, jsou na něm instalovány protipěchotní a protitankové zábrany a informační tabule se zajímavými fotografiemi z německých archívů.
- Historie obce Špičák o délce cca 8 km

V roce 2013 byla otevřena naučná tetřeví stezka dlouhá 9 km a určena pro pěší i cyklisty. Je náhradou za tzv. Lávkovou cestu. Dotýká se života, výskytu i historie tetřeva hlušce, který je na Šumavě velmi diskutovaným tvorem. Kvůli zachování jeho pro střední Evropu ojedinělé populace se totiž do různých oblastí Šumavy vůbec nesmí vstoupit nebo je vstup časově omezen.

V roce 2014 realizovalo Město Železná Ruda projekt „Naučná stezka Hojsova Stráž“, který byl spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Projektem došlo k realizaci nové naučné stezky v obci Hojsova Stráž, která obsahuje 11 nových stojanů s informačními panely.

9.6. CYKLISTIKA

Cyklistika je v současné době velmi oblíbeným sportem, zvláště na Šumavě, která je typická svými zpevněnými často asfaltovými cestami a poměrně velkými vzdálenostmi mezi jednotlivými cíly. Cyklistika tak umožňuje turistům navštívit vzdálenější místa, kde by jinak v lepším případě museli použít kombinaci jízdy autem a chůze a jindy by taková místa zůstala pro většinu veřejnosti nedosažitelná.

V roce 2013 byl vybudován úsek cyklotrasy trasy 38 mezi Špičákem a Železnou Rudou. Na Špičáku se v letní sezóně od r. 2007 provozuje bikepark, který je členem asociace celosvětových bikeparků. Délka bikových tras je více než 5 km.

Z cykloprůzkumu financovaného agenturou CzechTourism v roce vyplývá, že nejvyhledávanějším regionem cykloturistů a bikerů je Šumava.

9.7. REGIONÁLNÍ ZNAČKA „ŠUMAVA ORIGINÁLNÍ PRODUKT“

Značka se uděluje na Šumavě od roku 2006 pro řemeslné, potravinářské, zemědělské nebo přírodní produkty a od roku 2008 také pro služby v cestovním ruchu. Udělování značky organizuje RRA Šumava. Splnění podmínek a kritérií k udělení značky hodnotí certifikační komise, jejíž složení je uvedeno na www.regionalni-znacky.cz.

Na Železnorudsku byla značka „ŠUMAVA originální produkt“ udělena těmto firmám: Řeznictví-uzenářství Šnebergr, Železnorudské pivo – František Strnad a Dorty – Cukrárna Cafe Charlotte.

10. SWOT ANALÝZA

a) Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - relativně stabilizované horninové prostředí - historická těžba Fe rudy	<ul style="list-style-type: none"> - nevýznamné nerostné suroviny
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - využití tradic těžby železné rudy	<ul style="list-style-type: none"> - nevhodné využití horninového prostředí

b) Vodní režim

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vodní tok Úhlavy a Řezné - Černé a Čertovo jezero - Evropské rozvodí - větší množství významných pramenišť	<ul style="list-style-type: none"> - zčásti vyhovující čištění odpadních vod (CHOPAV)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zvyšování retenčních schopností krajiny	<ul style="list-style-type: none"> - suchá období - přívalové deště

c) Urbanistická hygiena prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - pokles dálkových imisí	<ul style="list-style-type: none"> - staré vodní potrubní systémy
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení vodovodního systému v Železné Rudě - úprava veřejných prostranství – snížení prašnosti	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšené využívání neekologických paliv - provizorní prodejní místa

d) Přírodní prostředí - biota a krajina a jejich ochrana

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - NP a CHKO Šumava - PP Královský hvozd, NPR Černé a Čertovo jezero, NPR Bílá Strž, PR Svobodova niva, PR Městišské rokle, PR Lakmal, PR Zelenský luh, EVL Šumava (NATURA 2000, Ptačí oblast) 	<ul style="list-style-type: none"> - NP a CHKO Šumava – usměrnění reg. rozvoje - vysoký KES přes 25 úbytek chráněných a vzácných rostlin a diversity přírody „nucenou“ sukcesí, resp. zarůstáním ploch bezlesí (z více než 30 % pod 15 - %)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - úprava a doplnění veřejné zeleně - péče o bezlesí - komunikace se Správou NP a CHKO Šumava 	<ul style="list-style-type: none"> - plošné lesní kalamity (vítr, hniloby, hmyzí škůdci, sucho) - úbytek významných a chráněných taxonů

KES 25 – území nadprůměrně využívané se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technologickými zásahy

e) ZPF a PUPFL

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - velmi vysoký podíl lesů - cca 81 % - velmi nízký podíl orných půd - 0,4 % - velmi nízké ceny zeměd. půd (0,7 až 1,1 Kč/m²) 	<ul style="list-style-type: none"> - částečně pozměněná skladba lesů - nízký podíl TTP - 11,5 %
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšování struktury a druhové skladby lesů - obnova vyššího podílu TTP 	<ul style="list-style-type: none"> - lesní kalamity - překážky rozšiřování TTP z důvodu ochrany přírody - živelná zástavba krajiny

f) Významné krajinné hodnoty území

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zalesněné horské hřebeny Šumavy - údolí Úhlavy, Svarožné a Řezné 	<ul style="list-style-type: none"> - znehodnocování krajiny živelnou rekreační zástavbou - nedodržování pravidel tradiční architektury pro dané území
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - podpora orientace zemědělství na tvorbu a ochranu krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> - znehodnocování krajinných hodnot – negativní vliv na ekonomiku oblasti

g) Dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - relativně dobrá dostupnost - turistické a cyklo-trasy - plynofikace	<ul style="list-style-type: none"> - dopravní závady - nedostatečná prostupnost území pro obyvatele a turisty - nesolení silnic
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení čištění odpadních vod - obnova historických turistických tras - zajištění silničního obchvatu - rozvoj železniční infrastruktury	<ul style="list-style-type: none"> - nárůst nákladní automobilové dopravy - nepříznání dotačních prostředků na projekty - nekvalitní údržba silnic

h) Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - specifická oblast Šumava - kvalitní přírodní a životní prostředí - nízká nezaměstnanost	<ul style="list-style-type: none"> - malý počet pracovních příležitostí - vysoký podíl obyvatel poproduktivního věku
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - pracovní příležitosti v rozvoji CR a rekreace - zlepšení komunikace mezi podnikateli a zastupiteli města - koordinace vzájemné komunikace mezi subjekty v CR ze strany Města	<ul style="list-style-type: none"> - rozpory uvnitř území (většinou mezi lidmi ekonomicky závislými na cestovním ruchu a ostatními obyvateli)

i) Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zájem o trvalé i rekreační bydlení	<ul style="list-style-type: none"> - nižší občanská vybavenost - vysoké ceny pronájmů a bytů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zkvalitňování úrovně bydlení - zkvalitňování občanské vybavenosti	<ul style="list-style-type: none"> - nevhodné záměry developerů

j) Občanská vybavenost

Silné stránky	Slabé stránky
- dobré potenciální podmínky ve vazbě na rozvojovou osu	- malá občanská vybavenost
Příležitosti	Hrozby
- potenciální plochy a objekty pro rozvoj veřejné vybavenosti	- úbytek trvalých obyvatel

k) rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - loajalita návštěvníků k regionu - přátelskost místních lidí - rozsah a dostupnost stravovacích a ubytovacích kapacit - region nabízející relaxaci, poznání a turistiku - velká část návštěvníků ze vzdálenějších regionů - vysoká spokojenost se službami - tur., lyž. a cyklo trasy - sjezdové areály - Bikepark - orientační značení - nákupní možnosti ve Zwieselu 	<ul style="list-style-type: none"> - dopravní infrastruktura – průtah Železnou Rudou - obchvat - neúčinná propagace regionu, zvláště internetová - nákupní možnosti - cenová hladina služeb - vybavenost regionu atrakcemi pro děti - vysoký podíl rekreačních bytů – cca 678 - chybějící centrální rezervační systém ubytování - chybějící IS CR – nástroj pro organizaci a zajištění služeb v CR
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - posílení vnímání regionu jako oblasti vhodné pro delší pobyt - aktivní komunikace široké nabídky aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> - pokles spokojenosti se službami - zvýšení atraktivity horských středisek v jiných regionech ČR

<ul style="list-style-type: none"> - provázání komunikace jednotlivých lokalit na turistická centra v regionu - zvýšení nabídky programů pro volný čas - zlepšit nákupní možnosti - zlepšit dopravní infrastrukturu (silnice, parkoviště) - karta hosta jako benefit pro ubytované - on-line ubytovací knihy - ubytovací rezervační systém koordinovaný městem - zřízení kvalitních webových stránek 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšení atraktivity horských středisek v zahraničí - špatné vnímání cenové hladiny služeb - zachování současné dopravní infrastruktury - zhoršující se hodnocení cenové úrovně služeb
--	--

I) Ekonomická základna

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - lokalizace v území CR a rekreace - území vhodné pro High Technology v bývalých areálech 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvojové střety se živelnou zástavbou území, resp. záměry - nízká úroveň služeb - absence silného investora/ů v oblasti infrastruktury CR
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - využití nových rozvojových programů - efektivnější výběr rekreačních poplatků prostřednictvím on-line ubytovacích knih - efektivnější vynakládání finančních prostředků na propagaci města 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyužití současných příležitostí dotačních možností - malé možnosti rekvalifikace - malá ochota k rekvalifikacím

11. STEP ANALÝZA

STEP analýza je analýza vnějšího prostředí – faktorů, které by mohly ovlivnit realizaci Strategie. Název STEP (někdy také PEST) tvoří začáteční písmena čtyř oblastí vnějšího prostředí/faktorů, které tvoří základ této analýzy:

- Sociální faktory
- Technické faktory
- Ekonomické faktory
- Politické faktory

STEP analýza strategie udržitelného rozvoje města Železná Ruda

Sociální faktory

- Významný vliv má přítomnost vietnamské skupiny obyvatel se specifickým způsobem podnikání a specifickými projevy v urbánním prostředí města (důležitý faktor pro vytvoření projektu sociálního urbanismu)
- Dopad přítomnosti heren
- Dopad přítomnosti veřejných domů

Technické faktory

- Velký vliv má dosavadní vývoj rolí města za posledních cca. 100 let. Technická infrastruktura se výrazně měnila podle následujících rolí:
- Průmyslově se rozvíjející město v 1. pol. 20. stol. (železniční doprava, průmyslové areály)
- Pohraniční město reálného socialismu (ostraha státní hranice, ŽTZ, hr. přechod, areály rot PS, rozvoj lesního hospodářství podniku a závodu státních lesů, rozvoj zemědělství po rozvrácení původních zem. usedlostí se staletou historií, zánik řady osad a samot) žádná spolupráce se sousedním Bavorskem, potažmo Bavorskou Rudou, velký rozvoj podnikové rekreace a sjezdového lyžování
- Od 90. let minulého století rozpad socialistických podniků včetně opouštění privatizovaných zařízení podnikové rekreace, často živelná výstavba nových zařízení CR s menší regulační rolí státu, rozvoj spolupráce s Bavorskou Rudou, postupné transformace a likvidace infrastruktury ostrahy státních hranice, transformace organizací lesního a zemědělského hospodaření, renesance železniční dopravy, masivní rozvoj automobilové dopravy.

Výsledkem vývoje je:

- Relativně dobrá cestní síť
- Zajištění udržitelné železniční dopravy
- Dobrá infrastruktura města (odpadové hosp., čištění odpadních vod, zásobování pitnou vodou, parkovací systém, aj.)
- Rozvinutá infrastruktura CR, ovšem vyžadující významné prostředky na modernizaci a opravy.

Ekonomické faktory

Výše popsáný vývoj rolí Města má a měl vliv na ekonomické faktory:

- Těsné sousedství s Německem ovlivňuje kupní síla a poptávka obyvatel sousední země
- Město je významným hraničním přechodem s vyloučením kamionové přepravy
- Tradiční formy CR jsou nyní hlavním ekonomickým faktorem místní ekonomiky
-

Politické faktory

- Politické faktory byly vždy příčinou změn rolí města viz. výše:
- Hospodářský rozvoj do cca. poloviny min. století
- Po roce 1945 došlo k největším negativním změnám – odsun německého obyvatelstva, likvidace soukromého sektoru
- Transformace a rozvoj socialistického způsobu hospodářství do r. 1989
- Transformace a rozpad předešlého způsobu, hledání nové identity Města pro příští období

B) STRATEGICKÁ ČÁST

Po zpracování analytické části následuje zpracování tzv. Strategické části SUR. Analytická část popisuje uplynulé období. Silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby jsou předmětem SWOT analýzy. Na základě SWOT analýzy a STEP analýzy byly formulovány priority a strategické cíle. Tedy to, čeho chce město Železná Ruda dosáhnout do roku 2030.

12. MISE A VIZE MĚSTA ŽELEZNÁ RUDA

MISE Města Železná Ruda

Zajišťujeme činnosti uložené nám zastupitelstvem města v rámci samostatné působnosti ke zkvalitňování života místních obyvatel, plníme činnosti svěřené městskému úřadu státem v rámci přenesené působnosti. Jsme tradiční turistická oblast a středisko horských sportů. Aktivně spolupracujeme s Plzeňským krajem, naším bavorským sousedem Bayerisch Eisenstein a partnerskými městy Aldeno a Zernez.

CÍLOVÉ SKUPINY STRATEGIE

Úředníci městského úřadu, obyvatelé a podnikatele Železnorudska, Správa NP a CHKO Šumava, úředníci vyšších samosprávních celků (Klatovy, Plzeň).

VIZE

ŽELEZNÁ RUDA JE PROSPERUJÍCÍ HORSKÉ MĚSTO, TĚŽÍCÍ ZE SVÝCH TRADIC, VÝHODNÉHO SOUSEDSTVÍ S NĚMECKEM A UNIKÁTNÍHO PŘÍRODNÍHO PROSTŘEDÍ, VYTVÁŘEJÍCÍ PŘÍZNIVÉ PODMÍNKY PRO ŽIVOT SVÝCH OBYVATEL, ATRAKTIVNÍ PRO INVESTORY A NÁVŠTĚVNÍKY.

ROZŠÍŘENÁ VIZE

Jsme odhodláni udělat vše pro to, aby se Železná Ruda stala do roku 2030 prosperujícím městem. Máme vytvořeny předpoklady, abychom se v oblasti cestovního ruchu odlišili od jiných středisek na Šumavě a stali se atraktivním místem s dostupnými, kvalitními a všestrannými službami včetně společného marketingu pro celou oblast. Jsme přístupní novým inovativním směrům v cestovním ruchu, které umožní zlepšení nabídky pro návštěvníky, aniž by docházelo ke zhoršování stavu přírody, kterou považujeme za klíčový faktor pro cestovní ruch.

Chceme zamezit snižování počtu stálých obyvatel a vybudovat pro ně dobré životní podmínky včetně podpory rozšíření pracovních příležitostí nejenom v cestovním ruchu, ale zaměřit se i na přilákání investorů v jiných oborech.

- Železná Ruda má stabilizovaný počet obyvatel.
- Železná Ruda je obec, která podporuje podnikání.
- Železná Ruda je pěkné město, kde se každý rád zastaví.
- Železná Ruda pečuje o životní prostředí, chrání přírodu a krajinu.
- Železná Ruda je centrem pro rekreaci, odpočinek a sport.
- Železná Ruda je místo, které nabízí návštěvníkům šumavskou tradici a originální zážitky.
- V bezpečném městě žijí spokojení obyvatelé.

13. PRIORITY

Na základě Vize, SWOT a STEP analýzy bylo vymezeno 5 hlavních priorit – oblastí, které je třeba řešit. Ke každé prioritě jsou stanoveny strategické cíle a doporučená opatření k jejich naplnění. Postupná realizace opatření zajistí naplňování priorit a přibližování se k dosažení VIZE (více viz. níže uvedené schéma).

Priorita 1 Diverzifikovaná místní ekonomika

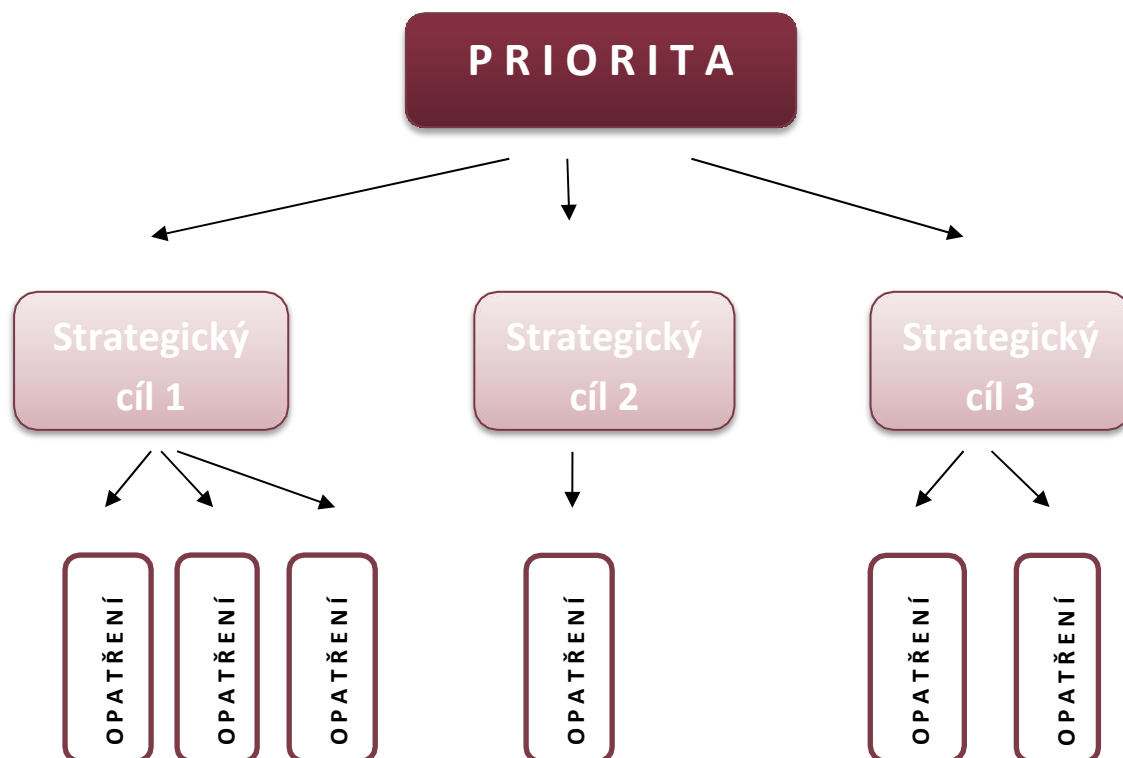
Priorita 2 Dostupnost a infrastruktura

Priorita 3 Udržitelný a rozvíjející se cestovní ruch

Priorita 4 Stabilizace a kvalitní život obyvatel Železnorudska

Priorita 5 Partnerství pro rozvoj regionu

Schéma 3 Vztah priorit, cílů a opatření

14. POPIS PRIORIT, STRATEGICKÝCH CÍLŮ A OPATŘENÍ

14.1. PRIORITA 1 DIVERZIFIKOVANÁ MÍSTNÍ EKONOMIKA

V zájmovém území je část nevyužitých objektů vhodných pro rozvoj malého a středního podnikání, brownfieldy a několika uzavřených hotelů. Chceme podporovat především podnikatelské záměry místních podnikatelů, zaměřené na využití rozvojového potenciálu území, zpracování místních zdrojů apod.

Těžiště dalšího rozvoje by mělo být založeno na rozvoji udržitelného cestovního ruchu, tradičních řemesel, veřejných služeb, extenzivního multifunkčního zemědělství, popř. vhodného typu výroby, která by rozšířila nabídku pracovních míst v oblasti.

14.1.1. STRATEGICKÉ CÍLE PRO PRIORITU 1

Pro prioritu P1 Diverzifikovaná místní ekonomika jsou stanoveny tyto strategické cíle:

1.1. Rozvoj malého a středního podnikání

1.2. Přilákání nových investorů do území

1.3. Vytvoření prostředí komunikace mezi hráči pro podporu podnikatelského prostředí

14.2. PRIORITA 2 DOSTUPNOST A INFRASTRUKTURA

Kvalita infrastruktury má klíčový vliv na stav a budoucí vývoj všech sledovaných oblastí. Její zanedbání tak může mít negativní dopad na hospodářský rozvoj, lidské zdroje i rozvoj území a sídel. Jak vyplývá z analýzy a z počtu realizovaných a připravených projektů, Město Železná Ruda si je této skutečnosti vědomo. Problematické zůstává financování rozvoje infrastruktury. Přínosem by mohla být realizace Krajinového integrovaného plánu rozvoje regionu Šumava, ve kterém je Železná Ruda zapojena.

14.2.1. STRATEGICKÉ CÍLE PRO PRIORITU 2

Pro prioritu P2 Dostupnost a infrastruktura jsou stanoveny tyto strategické cíle:

- 2.1. Dobudování vodohospodářské infrastruktury**
- 2.2. Zlepšení dopravní infrastruktury**
- 2.3. Optimalizace veřejné dopravy včetně rekreační dopravy**
- 2.4. Zlepšení vzhledu a funkcí města**
- 2.5. Optimalizace odpadového hospodářství**

14.3. PRIORITA 3 UDRŽITELNÝ A ROZVÍJEJÍCÍ SE CESTOVNÍ RUCH

Cestovní ruch je základem prosperity Železnorudska. Tato oblast má všechny předpoklady stát se úspěšnějším turistickým centrem odolávajícím výkyvům evropské ekonomiky. Zájmové území má vynikající podmínky pro pěší turistiku, cykloturistiku, běžecké i sjezdové lyžování, skialpové lyžování, chůzi na sněžnicích, agroturistiku, relaxaci. Je obdařeno atraktivní přírodou, má příznivé klimatické podmínky, zajímavou historii a množství historických památek. Je nástupním místem do center Národního parku Šumava a blízkost bavorské hranice, Národního parku a Přírodního parku Bavorský les příznivě rozšiřuje nabídku pro návštěvníky. Železnorudsko je dostupné po silnici i po železnici.

Aby byla všechna tato pozitivní fakta zúročena je třeba zlepšovat kvalitu a rozmanitost nabízených služeb, usilovat o rozložení sezóny do celého roku, vystupovat vůči okolí jednotně a zajistit důrazný marketing území i oblasti regionu NPŠ a Šumavy, aby odolaly propagaci jiných území v ČR. Oslovit opomíjené cílové skupiny. Nabídnout specifické místní produkty. Zkvalitnit služby.

14.3.1. STRATEGICKÉ CÍLE PRO PRIORITU 3

Pro prioritu P3 Udržitelný a rozvíjející se cestovní ruch jsou stanoveny tyto strategické cíle:

- 3.1. Zamezení nevhodné urbanizace volné i osídlené krajiny**
- 3.2. Nastavit priority směřování rozvoje cestovního ruchu včetně jeho marketingu**
- 3.3. Zkvalitňování cestovního ruchu**
- 3.4. Rozložení turistické sezóny (využití všech čtyř ročních období)**

3.5. Zabezpečení environmentální výchovy pro obyvatele i návštěvníky (všechny věkové kategorie s důrazem na děti)

14.4. PRIORITA 4 STABILIZACE A KVALITNÍ ŽIVOT OBYVATEL ŽELEZNORUDSKA

Jedním z problémů oblasti je úbytek trvale žijících obyvatel a nespokojenost obyvatel se stavem sociálních služeb, možnostmi kulturního vyžití a vzhledem města. Přestože na Železnorudsko je ve srovnání v rámci SO ORP Klatovy nízká nezaměstnanost, je žádoucí dále podporovat vznik nových pracovních míst a zaměřit se na zaměstnávání místních mladých lidí – absolventů škol.

14.4.1. STRATEGICKÉ CÍLE PRO PRIORITU 4

Pro prioritu P4 Stabilizace a kvalitní život obyvatel Železnorudska jsou stanoveny tyto strategické cíle:

4.1. Podpora vytváření nových pracovních příležitostí

4.2. Institucionální rozvoj a posílení správy města

4.3. Rozumná bytová politika města

4.4. Zlepšení občanské vybavenosti a bezpečnosti

4.5. Podpora sounáležitosti obyvatel s městem a rozvíjení této sounáležitosti

4.6. Zlepšení zdravotních a sociálních služeb

4.7. Rozšíření nabídky volnočasových aktivit

4.8. Péče o historické památky.

14.5. PRIORITA 5 PARTNERSTVÍ PRO ROZVOJ REGIONU

Udržování partnerských vztahů mezi hráči v území je jednou z podmínek pro udržitelný rozvoj území. Za důležité považujeme vztahy mezi městskou samosprávou a podnikateli Železnorudska, dále mezi Železnou Rudou a Plzeňským krajem, vztahy s ostatními centry v NPŠ (Prášily, Srní, Modrava, Kvilda, Borová Lada, Strážný) v rámci marketingu a řešení společných problémů (doprava, působení v Radě NPŠ). Navázání dialogu a vzájemná informovanost se Správou NP a

CHKO Šumava a spolupráce při přípravě nových projektových záměrů na území CHKO je předpokladem pro to, aby veškeré nové rozvojové aktivity respektovaly daný režim ochrany přírody. Velkou roli v území hraje Mikroregion Šumava – západ a Regionální rozvojová agentura Šumava. Vzhledem k hraniční poloze Železné Rudy je jasné, že spolupráce s Bavorskou Rudou přinese do území mnoho zajímavých podnětů, oživení kulturního a společenského života a v neposlední řadě i realizaci nových společných či navazujících projektů. Vytváří se tak předpoklady k chápání Šumavy jako jedné oblasti, kde hranice mezi státy existuje pouze formálně.

14.5.1. STRATEGICKÉ CÍLE PRO PRIORITU 5

Pro prioritu P5 Partnerství a rozvoj regionu jsou stanoveny tyto strategické cíle:

5.1 Udržování dobrých vztahů a spolupráce na úrovni regionu Šumavy

5.2. Udržování vzájemně prospěšných vztahů s místními podnikateli

5.3. Zintenzivnění přeshraniční spolupráce s Bavorskou Rudou

15. STANOVENÍ OPATŘENÍ KE STRATEGICKÝM CÍLŮM

V této kapitole jsou stanovena opatření (viz Tab. 14 níže) - tedy konkrétní kroky, které povedou k naplňování strategických cílů.

Tabulka 14 Přehled opatření pro jednotlivé strategické cíle

Přehled opatření pro jednotlivé strategické cíle (SC)	
1.1.	SC Rozvoj malého a středního podnikání
1.1.1.	Město poskytuje prostor pro podnikání (např. pro chybějící služby).
1.1.2.	Rozšíření stávající Studie využití nemovitého majetku Železnorudska pro realizaci cílů SUR
1.1.3.	Lobbing a marketing lokality.
1.1.4.	Zvýhodnění podmínek pro místní podnikatele, např. poplatky za komunální odpad, vodné, stočné, reklama.
1.1.5.	Podporovat zemědělskou výrobu zaměřenou na finalizaci zemědělských produktů ("místní speciality"), podpora tradičních výrob a řemesel.
1.1.6.	Aktivní příprava na využívání podpůrných rozvojových programů ČR i EU (pro podnikání i zemědělství).
1.1.7.	Dořešení vlastnických vztahů – získat pozemky pod veř. cestami, popř. stavbami do vlastnictví města
1.2.	SC Přilákání nových investorů do území, podpora stávajících podnikatelů
1.2.1.	Realizace urbanistické studie jako podkladu nového Územního plánu – vytvoření jasných mantinelů pro budoucí investory i stávající podnikatele.
1.2.2.	Nový Územní plán-zajistit jako výrazný aspekt nového ÚP nemožnost nové výstavby v území mimo zastavěné části města.
1.2.3.	Vytvoření studie – katalogu vhodných technologií pro rozvoj podnikání.
1.2.4.	Vytvoření koncepce služeb.
1.2.5.	Business plán Města pro podporu investičního rozvoje majetku Města a pozitivní vliv pro rozvoj podnikání v privátních nemovitostech.
1.2.6.	Rozvoj spolupráce s potenciálními a novými investory.

1.3. SC Vytvoření prostředí komunikace mezi hráči pro podporu podnikatelského prostředí

1.3.1. Podpora sdružování místních podnikatelů pro realizaci společných záměrů především v oblasti cestovního ruchu.

1.3.2. Vytvoření podmínek pro úzkou spolupráci mezi městem a podnikateli.

1.3.3. Spolupráce se Správou NP a CHKO Šumava

1.3.4. Udržovat a podporovat vztahy s Bavorskou Rudou (společné projekty) a Mikroregionem Šumava – západ a Mikroregionem Bayerischer Wald – Šumava.

2.1. SC Dobudování vodohospodářské infrastruktury

2.1.1. Rekonstrukce vodovodního potrubí v Železné Rudě.

2.2. SC Zlepšení dopravní infrastruktury

2.2.1. V ZUR navržena přestavba křižovatky se silnicí II/190 Gerlova Huť – řešením přechodu pro lyžaře a pěší a přejezd rolby.

2.2.2. Doplnit systém parkovacích míst včetně potřebných úprav silnic a ulic. Připravit návrhy na vyznačení záchytných parkovišť se specifickým know-how a napojením na nové linky autobusové dopravy.

2.2.3. Na silnici II/190 mezi Hojsovou Stráží a Železnou Rudou zajistit dostatek odstavných a parkovacích míst, autobusové zastávky.

2.2.4. Průtah Železnou Rudou.

2.2.5. Oprava veřejného osvětlení Špičák.

2.2.6. Usilovat o elektrifikaci trati č. 183 (plánována ve střednědobém horizontu do roku 2020.)

2.3. SC Optimalizace veřejné dopravy včetně rekreační dopravy

2.3.1. Rozvíjení spolupráce s veřejnými dopravci.

2.3.2. Spojit se s okolními obcemi za účelem řešení letní prázdninové dopravy do NPŠ (horizontální propojení národním parkem).

2.3.3. Řešení financování skibusů pokud možno v rámci zákona č. 194/2010, Sb. o veř. službách v přepravě cestujících - zařazením do dopravní obslužnosti kraje nebo spolufinancováním s místními skiareály nebo vymezit částku z ubytovacího poplatku a použít na jak na zimní, tak na

letní prázdninovou dopravu.
2.3.4. Zavedení místní ekologické prázdninové dopravy v oblasti, které by umožnila přístup do známých lokalit.
2.3.5. Vytvořit nabídku kombinované ekologické dopravy formou produktů cestovního ruchu (bus, vlak, cyklistika, pěší, aj.) v rámci Železnorudska na české i bavorské straně.
2.4. SC Zlepšení vzhledu a funkcí města
2.4.1. Revitalizace centrální části města, zklidnění centra.
2.4.2. Zlepšení čistoty města.
2.4.3. Odstranění asijského stylu prodeje z centra města a snížení jeho negativního vlivu na návštěvníky a obyvatele.
2.4.4. Péče o veškeré plochy veřejného prostranství (chodníky, veřejná zeleň, pikniková místa, dětská zařízení, venkovní posilovna).
2.4.5. Chátrající budovy v centru města – hledat možnosti řešení.
2.4.6. Snížení energetické náročnosti budov.
3.1. SC Zamezení nevhodné urbanizace volné i osídlené krajiny
3.1.1. Zastavovací studie a Nový Územní plán viz opatření 1.2.2.
3.1.2. Stabilizovat a rozvíjet přirozené centrum osídlení, které je střediskem občanské vybavenosti, služeb, obchodu a výroby.
3.2. SC Nastavit priority směřování rozvoje cestovního ruchu a jeho marketingu
3.2.1. Vytvořit strategii rozvoje udržitelného cestovního ruchu a včetně regionálně rozvojového marketingu, jakožto pilotního projektu pro RRM regionů VCHÚ ČR – zastavěná část obce (tradice, služby, outdoorové centrum, poznávání přírody, aj.).
3.2.2. Aplikovat zkušenosti z podobných regionů (např. Bavorska, Švýcarska - Zernes) s ohledem na ekologicky šetrné využití potenciálu regionu.
3.3. SC Zkvalitňování cestovního ruchu
3.3.1. Modernizace informačního střediska – propojení IS obou Rud.

3.3.2. Vylepšení služeb lyžařských areálů - rozšíření sjezdovek areálu Pancíř na severní části, rekonstrukce historické lanovky na Pancíř, výstavba areálu Pancíř, jednotný skipas min. pro areály Špičák a Pancíř. Dotvoření dopravního zázemí a služeb (parkovací plochy, elektro-skibusy, linky, zastávky, ...
3.3.3. Zavést elektronickou ubytovací knihu (motivace – dárky pro ubytované)
3.3.4. Realizovat výchozí body letních a zimních aktivit včetně vybavení.
3.3.5. Vytipovat nové cíle pro pěší turistiku (chata Můstek, rozhledna na Špičáku).
3.3.6. Budování dalších úseků cyklotras.
3.3.7. Zaměřit se na poskytování specializovaných služeb pro cykloturisty – nové trasy, cyklobalíčky ¹ (Prenet, Můstek, Pancíř).
3.3.8. Vytvoření nabídky jednodenních výletních tras se zajímavě kombinovanou dopravou (vlak, bus, cyklistika, pěší s prohlídkou zajímavých lokalit na obou stranách hranice).
3.3.9. Podpora projektů zaměřených na agroturistiku a využití mimoprodukčních funkcí zemědělství a lesnictví (souhlas s aktivitami, naučné stezky...)
3.3.10. Vyřešit systém úpravy běžeckých tratí.
3.3.11. Naučné stezky a obnova cest – cesta k Juránkově chatě, Lávková cesta, Dámská a Reindlova cesta.

¹ *Cyklobalíček je nabídka tipů na výlet na kole a souvisejících služeb pro cyklisty. Je to tedy soubor sestavených tras, včetně turistických cílů a služeb, například včetně ubytování, stravování, doprovodných relaxačních služeb a programů, dopravy, parkování, průvodce. Cykloturistický balíček je kvalitně sestavený a neobchodovaný soubor doporučených tras, zajímavostí a služeb, který jako celek nebo dle vlastního výběru zájemce absolvuje sám a sám si dle vlastního výběru jednotlivé služby zajišťuje nebo nakupuje (dnes nejčastější případ v ČR). Případně se může jednat o kombinaci, kdy garant balíčku služby zajistí a zarezervuje, avšak účastník je platí sám každou jednotlivě tomu, kterému poskytovateli služby, přičemž garant nevystupuje v roli cestovní kanceláře.*

3.3.12. Postavení rozhledny na Můstku.
3.3.13. Aktivně vyhledávat externí zdroje financování.
3.4. Rozložení turistické sezóny do všech čtyř ročních období
3.4.1. Zacílit marketing na jednotlivé cílové skupiny – starší občany, cyklisty, matky na MD s malými dětmi, školy, rodiny, sportovce, pozorovatele a fotografy zvířat, zájemce o divočinu, zájemce o historii a umění, aj.
3.4.2. Zpřístupnit turistické zajímavosti občanům s pohybovým omezením (vláček, elektrovozíky, elektrokola ad. viz. také SC 2.3.2 – Dostupnost a infrastruktura).
3.4.3. Doplnit možnosti, jak trávit volný čas při nepříznivém počasí, připravit programy a tipy, kam mohou návštěvníci při špatném počasí jít, návštěvnické centrum, aj.
3.4.4. Rozvoj naučných a výukových pobytů (jazyková příprava, regionální rozvoj, školy lyžování, aj.).
3.5. Zabezpečení environmentální výchovy pro obyvatele i návštěvníky (všechny věkové kategorie s důrazem na děti)
3.5.1. Rozvoj moderního environmentálního centra (interaktivní expozice, využití informačních technologií, multimediálních zařízení, část věnovaná otázkám životního prostředí uvnitř zastavěných částí města, aj.).
3.5.2. Po odborné stránce spolupracovat s environmentálním oddělením Správy NP a CHKO Šumava.
3.5.3. Příprava a realizace nových poznávacích tras v okolí města i přes státní hranici, zřídit naučnou stezku Bobří svět s vyhlídkovými plošinami a naučnými texty ve 3 jazycích.
3.5.4. Organizace IS Příroda Železnorudska pomocí vlastního webu, databáze a programového nástroje, včetně zajištění různých akcí (pochodů a cyklovýletů s environmentální tematikou do okolí).
4.1. SC Podpora vytváření nových pracovních příležitostí
Viz. opatření ke SC 1.1. a 1.2.
4.2. SC Institucionální rozvoj a posílení správy města
4.2.1. Modernizace a zefektivnění chodu úřadu, procesní řízení.
4.2.2. Zkvalitňování komunikace úřadu s občany.
4.2.3. Zpracování vlastní strategie rozvoje služeb zajišťovaných městem.

4.3. SC Rozumná bytová politika města.

- 4.3.1. Aktivně využívat státní programy na podporu bydlení.
- 4.3.2. Rekonstrukce městských bytů (vždy na bázi ekologického a zdravého provozu).
- 4.3.3. Startovací byty pro mladé.
- 4.3.4. Rozvoj bydlení a ubytování Hojsova Stráž.

4.4. SC Zlepšení občanské vybavenosti a bezpečnosti.

- 4.4.1 Supermarket s parkovištěm – OC pro ŽR a Špičák (s důrazem na kvalitu sortimentu a vhodnou cenovou politiku).
- 4.4.2 Rozšíření městského kamerového systému.
- 4.4.3 Vybudování moderního informačního dopravního systému.
- 4.4.4 Vybudování domu pro seniory.

4.5. Podpora sounáležitosti obyvatel s městem a rozvíjení této sounáležitosti

- 4.5.1. Pravidelně Informovat o dění v regionu.
- 4.5.2. Pořádat jazykové kurzy pro místní občany – německý jazyk, kurzy češtiny pro cizince.
- 4.5.3. Pořádat besedy a přednášky o místních pamětihodnostech, vývoji krajiny, architektuře, ochraně přírody, environmentální vzdělávání– vědomí o výjimečnosti přírody.
- 4.5.4. Rozvoj zájmové činnosti dětí i dospělých (nabídku aktivit cestovního ruchu pravidelně zpřístupnit i pro místní atraktivní formou – kurzy (lyžování aj.), soutěže, společenské pravidelné akce, propagace místních osobností (sport, kultura).
- 4.5.5. Udržovat vztahy s významnými rodáky.

4.6. Zlepšení zdravotních a sociálních služeb

- 4.6.1. Zajistit sociální službu – pečovatelská péče.
- 4.6.2. Zajištění pobídek k poskytování lékařských služeb – např. vhodné prostory.

4.7. Rozšíření nabídky volnočasových aktivit

4.7.1. Zajistit prostory pro spolkovou činnost a setkávání obyvatel a návštěvníků
4.7.2. Spolupráce a podpora místních spolků a sdružení a sportovních klubů zvl. pro zimní sporty.
4.7.3. Doplnění systému dětských hřišť.
4.7.4. Vybudování městského hřiště s umělým povrchem a odpočinkovým místem pro cyklisty, přírodním koupalištěm.
4.7.5. Podporovat vznik nových kulturních a sportovních zařízení, zefektivnit využití stávajících.
4.8. Péče o historické památky
4.8.1. Zajistit trvalou údržbu památek v krajině i v zastavěných částech města.
4.8.2. Provést potřebné rekonstrukce památek – např. úprava kaple sv. Kunhuty na Prenetu atd.
5.1. SC Vytvořit partnerství s Plzeňským krajem
5.1.1. Podpis memoranda o spolupráci
5.2. SC Udržování dobrých vztahů a spolupráce na úrovni regionu Šumavy
5.2.1. Pravidelně Informovat o dění v regionu.
5.2.2. Navázání úzké spolupráce mezi Správou NP Šumava (IZS, příprava nových tras), orgány veřejné správy, obcemi a dalšími regionálními hráči. Společné sdílení vize a cílů strategie v rámci KIPR regionu Šumava. Spolupráce v rámci Mikroregionu – společné projekty, společný marketing apod.
5.2.3. Stanovení společných zájmových okruhů a jejich řešení (např. prázdninová autobusová doprava).
5.2.4. Zlepšit vztahy mezi obyvateli a skupinami lidí pohybujícími se v regionu (ochranáři) či přechodně bydlicími.
5.3. Udržování vzájemně prospěšných vztahů s místními podnikateli
5.3.1. Vytvoření pracovních skupin složených ze zástupců města, podnikatelů a popř. i správních orgánů za účelem řešení konkrétních úkolů.
5.4. Intenzivní přeshraniční spolupráce s Bavorskou Rudou
5.4.1. Vzájemná pravidelná setkávání zastupitelstev – výměna zkušeností. Dále rozvíjet činnosti česko-bavorského výboru, zintenzivnit integraci s Bavorskou Rudou zejména pro společnou prezentaci v rámci cestovního ruchu, využít existenci silného fenoménu tradice na bavorské straně.

5.4.2. Vzájemné využívání občanské vybavenosti a poskytovaných služeb.
5.4.3. Spolupráce v oblasti kultury.
5.4.4. Realizace společných projektů – vybudování společného informačního střediska na státní hranici a projektový záměr propojení cyklotrasou.

Poznámka: SC= strategický cíl

C) NÁVRHOVÁ ČÁST

16. ZÁSOBNÍK PROJEKTŮ

Výstavba nového náměstí

Realizace průtahu městem

Výstavba nových bytových prostor

Vodní nádrž „Žabáky“

Rekonstrukce třídy 1. Máje včetně inženýrských sítí

Realizace vnitrobloku U Řezné

Pumptrackové hřiště

Rekonstrukce sportoviště u základní školy

Rekonstrukce parkovací plochy „U Charlotte“

Realizace amfiteátru u Návštěvnického centra

Zásobník projektů není uzavřeným dokumentem a bude průběžně na základě projednání v orgánech města aktualizován a doplňován.

17. DOPORUČENÍ PRO IMPLEMENTACI

Proces implementace nově vzniklého strategického dokumentu chceme nastavit do činnosti Městského úřadu Železná Ruda a organizačních složek města Železná Ruda. Základním východiskem pro realizaci Strategie udržitelného rozvoje města Železná Ruda (dále jen SUR) je Analytická část včetně SWOT a STEP analýzy (část A), která shrnuje analytické poznatky o městě k vytvoření poznatkové základny, z níž vychází strategie dalšího rozvoje. Následující díl (část B) je strategická část, kde je stanovena vize města ve svém rozvoji do roku 2030, její rozpracování do priorit, strategických cílů a jednotlivých opatření. Na Strategickou část navazuje Návrhová část (část C), která obsahuje doporučení pro implementaci a její faktory, všeobecná doporučení a zásobník projektů.

Základními faktory implementace strategických dokumentů jsou:

- aktivní podpora vrcholového vedení,
- důkladná a úplná příprava a naplánování implementace,
- úplná a cílená komunikace,
- kompetentní implementační tým,

- vysoká míra zapojení zaměstnanců města do implementace.

Pro zdárnou implementaci je určující aktivní podpora vedení města.

18. DOPORUČENÍ

Vzhledem k tomu, že celá strategická a návrhová část obsahuje systémová opatření, dovoluujeme si na závěr doporučit určit „manažera“ či odbor při městském úřadě, který bude dohlížet a koordinovat naplňování SUR. Doporučujeme i pro konkrétní témata v případě potřeby vytvářet pracovní skupiny, složené z relevantních (odborníci, pracovníci města, podnikatelé, OS...) členů, kteří budou téma řešit.

Na závěr uvádíme náměty pro zadání zpracování následujících dokumentů pro další práci na strategickém rozvoji Železnorudska i v přeshraničním kontextu, samozřejmě vesměs s možností čerpání dotací na jejich pořízení:

- Urbanistická studie
- Studie-katalog technologií
- Koncepce služeb
- Business plán
- Strategie rozvoje udržitelného cestovního ruchu
- Feasibility study pro využití nemovitého majetku města a státu
- Finančně ekonomická analýza investičního partnerství města/měst (Ž. Ruda – Bavorská Ruda)
- Strategie regionálního rozvojového marketingu
- Komunikační strategie

POUŽITÉ ZKRATKY

CR	Cestovní ruch
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EU	Evropská unie
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
KES	Koeficient ekologické stability
Město	Železná Ruda
OP	Operační program
ORP	Obec s rozšířenou působností
OS	Občanské sdružení
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PK	Plzeňský kraj
SC	Strategický cíl
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO	Správní obvod
VCHÚ	Velkoplošné chráněné území
VÚSC	Velký územní správní celek
SFŽP	Státní fond životního prostředí
TTP	Trvalé travní porosty
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZPF	Zemědělský půdní fond
ŽR	Železná Ruda

INFORMAČNÍ ZDROJE

- Aktualizace koncepce rozvoje Železnorudska, AVE architekt, a.s. Plzeň, 2014
- Aktualizovaný program rozvoje Plzeňského kraje, 2014
- Aktualizovaná rozvojová strategie pro Železnorudsko na období 2012-2020
- Cestovní ruch na Šumavě, Akční program, RRA Šumava, 2007
- Dotazníkové akce z projektu Železná agenda, OS Echos 2009-2010
- Informace poskytnuté MěÚ Železná Ruda
- Marketingová strategie Šumavy v oblasti cestovního ruchu, 2012
- Metodický pokyn MŽP k přípravě a realizaci Krajinných integrovaných plánů rozvoje (KIPR), MŽP, 2010
- Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006, říjen 2011
- Krajinný integrovaný plán rozvoje Regionu Národní park Šumava na období 2011-2020, Support project 2012 na <http://www.npsumava.cz/cz/5651/sekce/krajinny-integrovaný-plan-rozvoje-regionu-np-sumava-kipr/>
- Plán dopravní obslužnosti Plzeňského kraje 2017-2021, dostupný na www.plzensky-kraj.cz
- Politika územního rozvoje ČR, 2019
- Prognóza vývoje obyvatelstva Plzeňského kraje, ÚRS Praha, a.s., 2009
- Regionální rozvojová strategie, Park servis Šumava, s.r.o., 2001
- Regionální plán Plzeňského kraje, RRA Plz. kraje o.p.s., 2004
- Strategie rozvoje Mikroregionu Šumava-západ, Eureon, a.s., 2006
- Strategie trvale udržitelného rozvoje pro území NPŠ, Správa NP a CHKO Šumava, 2011
- Šumava, Chráněná území ČR, Českobudějovicko AOPK ČR
- Výzkum zaměřený na domácí cestovní ruch, souhrnná etapová zpráva léto 2011, CzechTourism, zdroj <http://www.czechtourism.cz/?show=002025>

- Výzkum zaměřený na domácí cestovní ruch, souhrnná etapová zpráva zima 2011, CzechTourism., zdroj <http://www.czechtourism.cz/?show=002025>
- Územně analytické podklady obvod ORP Klatovy, Pavel Valtr – Urbioprojekt Plzeň, 2008
- Územně energetická koncepce Plzeňského kraje, Tebodin Czech Republic, s.r.o., 2003
- Územní studie Šumava – specifická oblast SOB1 na území Plzeňského kraje, 2010, dostupné na www.plzensky-kraj.cz
- www.npsumava.cz
- Webové stránky Českého statistického úřadu
- Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje, 2019